

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 297/2021 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om det ökade våldet bland ungdomar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 297/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Terhi Koulumies /saml m.fl:

Vad tänker regeringen göra för att förhindra gängbildning,

hur garanteras säkerheten på offentliga platser och i kollektivtrafiken,

hur garanteras säkerheten för barn och unga på deras skolväg och under skoldagen, och

hur garanterar vi att situationen inte eskalerar och att till exempel skottlossningar inte blir vanligare?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Att ingripa i differentieringen av bostadsområden är ett sätt att förhindra att människor eller befolkningsgrupper differentieras. Stimulerande och säkra bostadsområden, i utvecklingen av vilka invånarnas behov beaktas, kan bidra till att förhindra negativa effekter. Med hjälp av en blandad bostadspolitik har man på ett framgångsrikt sätt förhindrat differentiering av bostadsområden och vardagsverkligheter för människor som bor i Finland. Genom att beakta invånarnas behov ökar känslan av gemenskap, när bostadsområdet känns som eget och invånarna upplever att trivseln och säkerheten i det är viktig. Detta i sin tur uppmuntrar invånarna till att ingripa i ett tidigt skede, antingen på egen hand eller genom att informera myndigheter när man upptäcker störande element.

Förortsprogrammet 2020–2022 är ett verktyg för att ingripa i socioekonomisk differentiering av bostadsområden. Programmet är främst inriktat på förorter på de största huvudorterna i stadsregioner där det finns ett särskilt behov av utveckling. Förorterna utvecklas som en del av städerna som helheter. Utvecklingen är tväradministrativ och baserar sig på övergripande forskningsdata. Teman för utvecklingshelheterna är till exempel förortsskolor, stärkande av barns och ungas delaktighet genom familje- och ungdomsarbete samt hobbyverksamhet, och skapande av gemenskap och trygghet genom samarbete.

Skolans och undervisningens betydelse framhävs i regeringsprogrammet. Genom att stärka den utbildningsmässiga jämlikheten och minska skillnaderna i inläring kan ungas differentiering inom den egna åldersgruppen och även mer allmänt i samhället förhindras. Man har identifierat och ingriper i den ökande ojämlikheten inom och mellan skolor. Utbildningsprogrammet ”Utbildning för alla – en jämlik början på studievägen; Grundläggande utbildningen, program för att utveckla kvaliteten och jämlikheten 2020–2022” är ett exempel på en av regeringens åtgärder till

stöd för skolorna. Utvecklingsprogrammet har beviljats 67,8 miljoner euro i finansiering för perioden 2021–2022 för att främja jämlikhet och jämställdhet inom utbildningen.

Hobbyer är ett effektivt sätt att öka individens samhörighet i samhället och erbjuda unga positiva beteendemodeller. Den positiva socialisering som hobbyer ger upphov till förebygger gängbildning. För att kunna upprätthålla ett mångsidigt hobbyutbud har motions- och idrottsföreningar beviljats nästan 4,5 miljoner euro i stöd för att utveckla föreningsverksamheten.

Säkerheten på offentliga platser och i kollektivtrafiken är en synlig del av den allmänna ordningen och säkerheten. Polisen riktar synlig övervakning till platser, där det har förekommit störande beteende eller risken för att sådant ska förekomma är förhöjd. Målet med synlig övervakning och polispatrullernas arbete i anknytning till den är att förebygga störande av ordningen.

Med hjälp av samarbetet med kommuner, städer och den privata sektorn är det möjligt att identifiera lokala säkerhetsproblem samt tillsammans upprätta planer för att ingripa i dem. Teknikens möjligheter, till exempel kameraövervakning, för att förbättra säkerheten på offentliga platser ska utnyttjas effektivt, samtidigt som kraven på personuppgiftsbehandling och datasekretess beaktas.

Målet med polisens förebyggande verksamhet är att ingripa i störande beteende och grundorsakerna till gängbildning. Att möta personer som riskerar att hamna i gäng ger dem möjlighet att identifiera sitt hjälpbehov och skapa en kommunikationskanal till myndigheterna. Efter det kan de som behöver hjälp hänvisas till olika tjänster. Ankarverksamheten är ett effektivt och etablerat sätt att rikta samhällets tjänster och effektivisera informationsutbytet mellan myndigheter och genom det minska risken för att de som behöver hjälp hamnar utanför tjänsterna.

Med hjälp av olika typer av brottsbekämpning ser man till att gängbildning inte utgör en värvnings- och grogrund för organiserad brottslighet. En så effektiv och snabb brottsprocess som möjligt samt ett tillhörande mångsidigt påföljdssystem ingår i urvalet av metoder för att inverka på gängbildning. Helheten kompletteras av verksamhet som kan erbjuda personer som vill lösgöra sig från gäng och deras närstående stöd.

En säker lärandemiljö är en grundförutsättning för inläring. Målet för åtgärdsprogrammet för att förebygga mobbning, våld och trakasserier är nolltolerans mot mobbning, trakasserier, social utslagning och våld i skolor och på läroanstalter. Genom åtgärdsprogrammet strävar man även efter att intensifiera samarbetet mellan förvaltningsområdena när det gäller att ingripa i störande beteende. Åtgärderna är till exempel att främja en säkerhetskultur i lärgemenskaperna inom den grundläggande utbildningen, en webbplats för förebyggande av mobbning, engagerande arbete i lärgemenskaperna och ett lagstiftningsprojekt för att garantera en säker studiemiljö.

Regeringens utkast till proposition om tryggt ordnande av undervisningen är på remiss. Målet är att stärka skolornas och läroanstalternas urval av metoder till exempel för att förebygga mobbning. Planen är att ingripa mer effektivt än i dag i beteende som äventyrar en trygg lärandemiljö också med hjälp av tjänster inom elevvården. Enligt propositionsutkastet skulle perspektivet hos den elev som blivit föremål för förvägrande av undervisning på grund av störande beteende beaktas. För eleven skulle en plan utarbetas och åtgärder fastställas genom vilka man stöder elevens återgång till undervisningen.

Säkerheten i bostadsområden och skolor, tillgången till samhällets tjänster samt hobbymöjligheter är delar av en helhet som kan användas för att förhindra och minska de negativa effekterna av gängbildning. Delarnas innehållsmässiga olikheter i sin tur visar att ansvaret för att förhindra gängbildning ligger på samhället och dess olika aktörer. Genom att förhindra marginalisering och utslagning som hopar sig förebygger man också effektivt gängbildning. I detta arbete har tillräckliga och lättillgängliga välbefinnandetjänster samt samarbetet mellan olika aktörer en viktig roll.

Tillräckliga personalresurser, utveckling av personalens kompetens och säkerställande av lagstiftning som tillåter informationsutbyte är metoder genom vilka regeringen strävar efter att säkerställa myndigheternas verksamhetsförutsättningar. Att utnyttja och vidareutveckla befintliga samarbetsstrukturer på basis av en aktuell lägesbild och aktuella forskningsdata förbättrar möjligheterna att förebygga och ingripa i gängbildning.

Helsingfors 25.5.2021

Inrikesminister Maria Ohisalo